

اکچوئری به عنوان بخشی از مدل نظارتی

۱. نقش اکچوئرها در صنعت بیمه

در مقاله حاضر ریسکهای بیمه و ارزیابی آنها بررسی و نقش اکچوئرها در این مقوله بیان خواهد شد. نقش اکچوئرها در شرکت‌های بیمه و نهادهای ناظر در حفظ وضعیت مناسب مالی شرکت‌های بیمه بسیار ضروری می باشد. در مقاله حاضر، عنوان اکچوئر لزوما دارای معنای عضویت در موسسه ای خاص یا در اختیار داشتن مدرک مشخص دانشگاهی نمی باشد. موضوع مورد بحث، اطمینان از ارزیابی و وجود کفایت لازم برای شناسایی ریسک و کنترل آن می باشد. ریاضی دانان و اقتصاددانان با در اختیار داشتن تجربه بیمه ای می توانند به عنوان اکچوئر، فعالیتهای مذکور را انجام دهند.

همواره اکچوئرها در شرکت‌های بیمه به نوعی حضور داشته اند؛ در برخی از شرکتها این افراد به صورت دائم استخدام شده و در برخی دیگر از آنها به عنوان مشاور و به صورت دوره ای استفاده می شود. متخصصان اکچوئری تنها در صنعت بیمه، شرکت‌های حسابرسی و مشاوره حضور نداشته و نهادهای ناظر نیز دارای کارمندانی با این تخصص می باشند.

نتیجه ۱:

استفاده از تجارب اکچوئری، مولفه کلیدی در فعالیتهای شرکت‌های بیمه، بازارهای بیمه و نهادهای ناظر به شمار می آید.

مفهوم اکچوئر

اکچوئر به معنای فرد متخصصی است به ارزیابی بروز خطرات مالی احتمالی می پردازد. اکچوئر می بایست به ماهیت شانس بودن بیمه، ریسکهای موجود در داراییها و نحوه استفاده از مدل‌های آماری اشراف داشته باشد. این مهارتها بیشتر برای تعیین حق بیمه و تبصره های فنی محصولات بیمه ای و با استفاده از ترکیب نقدینگی و احتمالات به کار می روند.

مهارتهای اکچوئری در ارزیابی ریسک، تعیین تعرفه های مناسب و نیز تبصره های فنی در بیمه های عمر و غیر عمر کاربرد دارند. این مهارتها شامل شناخت احتمالات ریسکهای بیمه ای، استفاده از مدل‌های آماری، استفاده از نقدینگی محاسبه شده، شناخت و ارزیابی استفاده از مشتقات می باشد. اکچوئرها ضمن استفاده از مهارتهای فوق، به ارائه مشاوره در تصمیم گیریهای مدیران ارشد می پردازند.

ارتباط بین حسابرسان مدعو و اکچوئرها

ضمن ارائه نقش و وظیفه اکچوئرها، لازم است تا به نقش حسابرسان مدعو در مدل‌های نظارتی پرداخته شود. ارائه حسابهای مالی شرکت‌های بیمه شامل حسابهای مشخص شده از طرف حسابرسان مدعو، از وظایف مدیران می باشد. نقش اصلی حسابرسان مدعو، مقایسه و ارائه مشاوره در حسابهای مالی ارائه شده با چهارچوب مشخص مالی می باشد. این مقایسه و مشاوره، باعث اعتباربخشی به حسابهای مالی شرکت شده و نه تنها از جانب نهادهای ناظر قابل قبول می باشد، بلکه از طرف سهامداران، بیمه گذاران، موسسات رتبه بندی و مراجع مالیاتی نیز یقین پذیرش است. حتی حضور اکچوئرها در تنظیم حسابهای مالی، مانع از حضور حسابرسان مالی برای انجام این امر نمی شود.

در بررسی حسابهای مالی شرکت‌های بیمه، حسابرسان مدعو می بایست به تبصره های فنی نیز توجه داشته باشند. وجود اطلاعات موقوت به عنوان اساس محاسبه تبصره های فنی بسیار حائز اهمیت می باشد. نقش حسابرسان مدعو در شناسایی اعتبار و صحت اطلاعات مربوطه بسیار پر است. محاسبه تبصره ها مستلزم وجود تخصص، روشها و تکنیکهای خاصی می باشد که معمولا اکچوئرها از آنها بهره مند هستند. در برخی موارد، شرکت‌های حسابرسی، متخصصان اکچوئری را استخدام می نمایند. همچنین حسابرسان مدعو می که دوره های تخصصی مذکور را طی نکرده باشند، از اکچوئرها برای بررسی روشها، تکنیکها و محاسبه تبصره های شرکت‌های بیمه یاری می جویند. این همکاری و مشاوره مستقل اکچوئری، باعث می شود تا حسابرسان مدعو به اطلاعات و نتیجه مناسبی در مورد تبصره ها دست یابند. علیرغم تفاوت مراجع قانونی مرتبط با حسابرسان مدعو و اکچوئرها، نوع کار و فعالیت آنها بسیار به یکدیگر نزدیک بوده و در ارتباط است. به خصوص ارتباط بین حسابرسان مدعو و اکچوئرها به واسطه موارد زیر افزایش می یابد:

- تعریف معین از ارتباط بین اکچوئرها و حسابرسان مدعو
  - ارائه مقدماتی به منظور برقراری ارتباط رسمی بین اکچوئرها و حسابرسان مدعو
- ارتباط بین اکچوئرها و حسابرسان مدعو را می توان از طریق وضع قانون و مقررات یا دستورالعملهای تخصصی مشخص نمود. به عنوان مثال در کشور کانادا، توافقنامه ای بین حرفه اکچوئری و حسابرسی وجود دارد که بر مبنای آن وجود نامه های رسمی برای بیان و تعیین حوزه فعالیت آنها الزامی است.

نتیجه ۲:

وظایف اکچوئرها و حسابرسان داخلی و ارتباط بین آنها به واسطه تعیین و بیان مسؤلیتهای آنها، پر رنگ تر می شود.

۲. موارد لازم به منظور انجام مدلهای اکچوئری مناسب

اکچوئر شخص مسئولی می باشد که وظیفه وی در مقررات بیمه ای ذکر شده است. لازم به ذکر است که یک مدل خاص برای بیان مسئولیتهای اکچوئر وجود ندارد و در برخی موارد و در صورت وجود مسئولیتهای بسیار و تاکید بیشتر بر مهارتهای اکچوئری در نهادهای ناظر، مدلهایی بدون در نظر گرفتن الزامات و شرایط قانونی موجود می باشند.

مهمترین مساله در نحوه پذیرش مدلهای اکچوئری، نحوه نگرش نهاد ناظر می باشد زیرا این نهاد تاثیر به سزایی در نقش اکچوئرها در شرکتهای بیمه را ایفا می کند. علاوه بر نهادهای ناظر، مولفه های دیگری نظیر شرایط بازار در کشورها و توسعه حرفه اکچوئری در آن کشور دارای اهمیت می باشند.

دیدگاه اصولی

در کشور کانادا شخص مسئول و معتبری به منظور ارزیابی فعالیت سالانه شرکتهای بیمه انتخاب می شود. این شخص می بایست هر سال تبصره های فنی را بر اساس روش موجود در کشور کانادا و به صورت صحیح محاسبه نماید. همچنین می بایست تاییدیه رسمی شامل حداقل میزان توانایی شرکت در پرداخت بدهی های خود را ضمیمه نماید. در نهایت می بایست هر ساله شرایط مالی آتی شرکت بیمه را تحت آزمایش پر تنش قرار دهد.

در کشور کانادا، فرد اکچوئر به عنوان اولین فرد کنترل کننده وضعیت مدیریت مالی شرکت به شمار می آید. در صورت وجود اختلاف بین مدیریت شرکت و اکچوئر در مورد وجود یا عدم وجود استراتژی خاص برای شرکت، مساله مربوط به نهاد ناظر ارجاع داده خواهد شد.

بر اساس سیستم کانادایی، مسئولیتهای اکچوئر به تفصیل در مقررات و شرایط نظارت بیمه ای ذکر شده است. بازارهای بیمه قانون زدا بر لزوم وجود فعالیت بیشتر اکچوئرها به منظور ایجاد راهکارهای موثر تاکید دارند. به نظر می رسد به دلیل افزایش سطح آموزش علم اکچوئری و نیاز شرکتهای بیمه به حمایت و پشتیبانی شرکتهای تخصصی اکچوئری در هر کشور، راهکارهای ارائه شده توسط اکچوئرها، به صورت جهانی تبدیل شوند. نقش اکچوئری در کانادا، به صورت مداوم و جدا از ارزیابی تاریخی مسئولیتهای رشد یافته و به کنترل کفایت دارایی های شرکتهای بیمه می پردازد. این نقش تا ارائه گزارش آزمایش شرایط مالی حاضر و آتی شرکت به هیئت مدیره و شناسایی ریسک و مدیریت موفق شرکت، گسترش پیدا کرده است. اکچوئرها به عنوان افراد کنترل کننده در راس قرار دارند و همین امر باعث کاهش نظارت مستقیم نهاد ناظر و تاثیر نقش اکچوئرها می شود.

از طرف دیگر، در برخی کشورها مانند فرانسه و اسپانیا، اکچوئری به عنوان مولفه اصلی در سیستم نظارت نقش چندانی ندارد. در کشورهای اتحادیه اروپا، رویکردهای متفاوتی در ارتباط با حضور اکچوئرها در سیستم نظارتی وجود دارند؛ به گونه ای که در برخی از آنها نقش اکچوئری به عنوان مولفه اصلی در سیستم نظارتی به شمار آمده و برخی دیگر اعتقادی به نقش اکچوئرها ندارند. به خصوص کشورهای فرانسه و اسپانیا، بر نظارت مستقیم نهاد بیمه ای ناظر تاکید دارند.

لازم است تا به دقت در مورد دلایل عدم پذیرش دخالت اکچوئری در سیستم نظارتی بررسی شود. به عنوان مثال در کشور فرانسه، نقش اکچوئری باعث افزایش معیارهای اخلاقی در شرکتهای بیمه شده و در سیستم نظارتی دارای اهمیت چندانی نمی باشد. مسئولیت قیمت گذاری بر محصولات، تدوین تبصره های فنی و انجام فعالیتهای مدیریتی مناسب توسط مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره انجام می پذیرد. سیستم نظارتی کشور فرانسه، به شدت با حضور اکچوئرها در انجام فعالیتهای فوق موافق است و به شرکتهای بیمه فرصت داده تا از متخصصان داخلی یا خارجی استفاده نمایند.

در سیستم فرانسوی، نهاد ناظر در جستجوی اکچوئرها در داخل شرکتهای بیمه بوده و آنها را به عنوان افرادی برای پاسخگویی و حل مشکلات و مسائل پیش آمده در شرکتهای بیمه به شمار می آورد.

این سیستم در تلاش است تا تاثیر اکچوئرها را افزایش داده و ارتباط بین نهاد ناظر و شرکتهای بیمه و متعاقب آن نظارت مستقیم را کاهش دهد. نظارت مستقیم مستلزم انجام نظارت در محل توسط متخصصان فنی با مهارتهای حسابرسی و اکچوئری و نیز بررسی حسابهای مالی و سیستم مدیریتی، تایید اصول و روشهای فنی و حسابرسی شرکتهای بیمه می باشد.

راههای بسیاری وجود دارند که از طریق آنها می توان از سیستم اکچوئری استفاده نمود. بسیاری از کشورهای دارای سیستم اکچوئری، نظارت در محل را به همان شدت نظارت موجود در کشورهای بدون سیستم اکچوئری انجام می دهند.

نتیجه ۳:

تصمیم استفاده از اکچوئر در مدل نظارتی می بایست بر مبنای اطمینان از افزایش تاثیر روند نظارت و مسئولیت بخش مدیریت در شرکتهای بیمه، اتخاذ گردد.

حتی پس از اخذ تصمیم، لازم است تا نقش و وظایف اکچوئر مشخص گردد.

نتیجه ۴:

در صورت استفاده از اکچوئر، لازم است به وظایف و مسئولیتهای وی و نیز حقوق و تعهدات او توجه شود.

در صورت عدم استفاده از اکچوئر در سیستم نظارتی، نهاد ناظر می بایست به منابع اکچوئری کافی برای انجام بررسی ها و آزمایشات خود، دسترسی داشته باشد.

ماهیت بازار بیمه در کشورها

دومین مسئله مهم، توجه به ماهیت بازار بیمه در هر کشور می باشد. در برخی بازارها، تعداد زیادی شرکت بیمه وجود دارد و این در حالی است که در بازارهای دیگر تعداد شرکتهای بیمه انگشت شمار هستند. بنابراین هرچه تعداد شرکتهای بیمه بیشتر باشد، تمایل نهاد ناظر برای استفاده دسمی از اکچوئرها افزایش می یابد. با این وجود، حتی اگر تعداد شرکتهای بیمه کم باشد، لازم است تا شرکتهای بیمه فعالیتهای گسترده و پیچیده تری را انجام دهند؛ به همین دلیل نهادهای ناظر باز هم در پی استفاده از اکچوئرها می باشند. تعداد شرکتهای بیمه و ماهیت و نوع فعالیت آنها، میزان استفاده از سیستم اکچوئری را در مدل نظارتی مشخص می نماید. در برخی از کشورهایی که دارای شرکتهای بیمه متعددی می باشند، یافتن و استفاده از اکچوئرها با تجربه بسیار مشکل است.

اشتقاق نهاد ناظر برای ترویج تغییرات

سومین مسئله دارای کاربرد بسیار، علاقه مندی نهادهای ناظر در استفاده بیشتر از سیستم اکچوئری می باشد. آنها بر این عقیده اند که استفاده از مهارت و مشاوره اکچوئرها باعث ارزیابی بهینه ریسک در شرکتهای بیمه بر اساس مدل نظارتی خواهد شد.

نهاد ناظر می تواند با معرفی وظایف رسمی اکچوئر، شرکتهای بیمه را برای استفاده از تکنیکهای اکچوئری ترغیب نماید. در نتیجه گزارشات مورد نیاز نهاد ناظر توسط اکچوئرها تهیه شده و همچنین حضور آنها در جلسات و مذاکرات ناظران و شرکتهای بیمه افزایش یافته و پر رنگ تر می شود.

توسعه حرفه اکچوئری در کشورها

یکی از مسائل کلیدی در تصمیم مبنی بر استفاده از سیستم اکچوئری، میزان تخصصی بود این رشته در صنعت مربوطه و کشور مورد نظر می باشد. وجود اکچوئرهای مجرب در هر کشوری ضروری است. در برخی کشورها، تعداد اکچوئرهای ناکافی بوده و این امر باعث القاء بی اثر بودن نقش آنها و متعاقب آن فعالیت کمتر و متوسط این افراد در شرکتهای بیمه می شود. یکی از راههای حل این مشکل، استفاده از اکچوئرهای مدعو از سایر کشورها می باشد.

بلعکس بعضی از کشورها، اقبال بسیاری به سیستم اکچوئری بخشیده و از مشاوره و تخصص آنها در بازارهای بیمه بسیار استفاده می نمایند. استفاده از روشهای افزایش کیفیت فعالیت اکچوئرها مانند اعطای مدرک،

بررسی های منظم، فعالیت نظامند، توسعه حرفه ای و مواردی از این قبیل می بایست از طریق نهادهای ناظر یا موسسات اکتیویتی انجام پذیرد.

نتیجه ۶:

تصمیم استفاده از سیستم اکتیویتی می بایست بر تعداد اکتیوتهای مجرب موجود و نیز میزان تخصصی بودن آنها توجه داشته باشد.

مشاوره اکتیویتی لزوم استفاده از نظارت نهادهای ناظر را از بین نمی برد

استفاده از سیستم اکتیویتی باعث بروز ریسکهایی نظیر مشاوره بیمه ای اکتیویتی بدون بررسی کامل وضعیت شرکت بیمه و غیره می شود. بنابراین، همواره لازم است تا نهاد ناظر به منابع اکتیویتی دیگر و نیز مدل‌های استفاده شده توسط اکتیویتی دسترسی داشته باشد و پس از دریافت گزارش و مشاوره وی، شخصا به بررسی صحت موارد ارائه شده بپردازد.

در اکثر کشورها، استفاده نهاد ناظر از اکتیوتهای مستقل برای ارائه گزارش به هزینه شرکتهای بیمه به تصویب رسیده است.

نتیجه ۷:

در هنگام استفاده از سیستم اکتیویتی، نهادهای ناظر می بایست صحت اطلاعات و گزارشات اکتیوتهای را بررسی نموده و صرفا به مطالب آنها اتکا نکنند.

۳. مواردی که هنگام استفاده از اکتیویتی می بایست مد نظر قرار گیرند

استفاده از سیستم اکتیویتی به عنوان بخشی از مدل نظارتی در سراسر دنیا پذیرفته شده است. با این وجود، مدل اصلی نحوه استفاده از این سیستم در هر کشور متفاوت می باشد. به منظور استفاده از سیستم اکتیویتی در مدل نظارتی، لازم است تا کشورها مواردی را مد نظر قرار دهند؛ در اینجا به ذکر چند مورد از این مسائل می پردازیم.

الزامات و شرایط پذیرش سیستم اکتیویتی

در کشورهایی که از سیستم اکتیویتی استفاده می نمایند، ضمن وجود شرایط استفاده از این سیستم، شرایط قانونی برای الزام وجود سیستم اکتیویتی در بیمه های عمر وجود دارد. در اکثر این کشورها تایید اعتبار اکتیوتهای توسط نهاد ناظر انجام می پذیرد. در بیمه های غیر عمر شرایط وجود سیستم اکتیویتی سبک تر می باشد به گونه ای که نهاد ناظر می بایست تبصره های فنی شرکت بیمه را با استفاده از اکتیوتهای کارکنان

متخصص خود یا اکچوئرهای مدعو بررسی نماید. در این صورت وظیفه اکچوئر بررسی تبصره های فنی، که مهمترین وظیفه نهادهای ناظر به شمار می آید، می باشد.

به دلیل اثرگذاری شرایط بر الزامات استفاده از سیستم اکچوئری، نقش اکچوئری در کشورهای مختلف متفاوت است. به عنوان مثال، در برخی از کشورها از سیستم اکچوئری برای تایید موضوعی خاص استفاده می شود و در برخی دیگر، تنها از این سیستم به عنوان مشاور استفاده می گردد. در بعضی موارد، علاوه بر وظایف فوق اکچوئر می بایست گزارش تکمیلی در مورد نحوه فعالیت خود در خصوص بررسی های انجام شده، روشها، فرضیات، تصمیمات و غیره ارائه دهد.

نتیجه ۸:

استفاده از سیستم اکچوئری بستگی به میزان نیاز نهاد ناظر دارد و این میزان می بایست با بررسی های نهاد ناظر مشخص شود.

ویژگی نمایندگان مناسب

در تمامی کشورها، شرایط و الزامات مربوط به ویژگیهای شخص اکچوئر در مقررات نظارتی ذکر شده است. معیارهای انتخاب این افراد شامل موارد زیر می باشد:

- دارای خصوصیات ذاتی مثبت بوده و از نظر تحصیلات دارای شرایط مشخص در مقررات نظارتی باشد؛
- عضو انجمنی تخصصی و محلی در سطحی مناسب باشد؛
- حداقل دوره مشخصی را به عنوان اکچوئر به فعالیت پرداخته باشد؛
- شرایط پذیرش در سیستم اکچوئری در کشور را دارا باشد.

در بعضی موارد، اکچوئرهایی که شرایط مذکور در مقررات نظارتی را نداشته باشند، به صورت موردی و با تایید نهاد ناظر به فعالیت اکچوئری می پردازند. با این وجود، سیستم اکچوئری همواره می بایست دارای شرایط و الزاماتی باشد.

وجود شرایط و الزامات باعث ایجاد اطمینان در مورد شخص اکچوئر و مسئولیتهای وی شده و نیز سطح خدمات او را نظیر ارائه مشاوره، بررسی تبصره های فنی افزایش می دهد. افزایش محدودیتهای پذیرش اکچوئر باعث اطمینان نهاد ناظر در انجام مسئولیتهای و اعتبار سیستم خواهد شد.

در زمانی که عضویت در انجمن های محلی اکچوئری نیز بر اساس شرایط و مقرراتی انجام پذیرد، نهاد ناظر به شناسایی و تعیین معیارهای مناسب برای پذیرش اکچوئر نیاز دارد. بعلاوه، معیارهای عضویت در

انجمن های تخصصی ممکن است به صورت قطعی و روشن تغییر نماید. نهاد ناظر می بایست این تغییرات کنترل کرده و بر اساس آنها، معیارهای خود را محدودتر نماید.

نتیجه ۹:

در صورت استفاده از سیستم اکچوئری، لازم است تا معیارهایی برای شناسایی اکچوئرهای متخصص و مسئول وجود داشته باشد. این معیارها می توانند بر اساس کفایت، تجارب حرفه ای، عضویت در انجمن های تخصصی و مواردی نظیر این تعریف شوند. بعلاوه مسائلی نظیر شخصیت، تواناییهای فردی و حرفه ای را نیز می بایست مد نظر قرار داد.

جلوگیری از بروز اختلاف

در بسیاری از کشورها، محدودیتهایی برای شخص اکچوئر وجود دارد. دلیل اصلی این محدودیتهای جلوگیری از بروز اختلافات بالقوه به دلیل وجود نقش اجرایی شخص اکچوئر علاوه بر فعالیتهای اکچوئری وی در داخل شرکت بیمه می باشد. به خصوص زمانی که شخص اکچوئر مدیرعامل شرکت بیمه نیز بوده و به این وظیفه بیشتر از فعالیتهای اکچوئری اهمیت دهد. برخی کشورها موانعی را در هنگام بروز چنین شرایطی تعیین می کنند و برخی دیگر الزامات و شرایطی را وضع می نمایند. به عنوان مثال در بعضی از کشورها، مدیر شرکت بیمه نمی تواند به عنوان اکچوئر به فعالیت بپردازد زیرا ممکن است در شرکت تخلفی صورت گرفته و مدیر برای حفظ منافع شرکت از گزارش آن خودداری نماید. با این وجود برخی از کشورها به این نتیجه رسیده اند که ارائه شغل اکچوئری به مدیر شرکت بیمه باعث بهبود وضعیت اکچوئری در کشور خواهد شد. در اکثر کشورها مدیر مالی شرکت نمی تواند به فعالیتهای اکچوئری بپردازد. در تمامی کشورها، کارمندان شرکت بیمه می توانند به عنوان اکچوئر به فعالیت بپردازند. اکچوئرهای می توانند به عنوان مشاور بوده و در شرکتهای متعدد بیمه ای به فعالیت مشغول باشند.

علاوه بر این، در برخی از کشورها، به اکچوئرهای این امکان داده شده است تا اطلاعات مشخصی را به منظور جلوگیری از بروز اختلاف یا کاهش آن، در معرض نهاد ناظر یا عموم افشا نمایند. استفاده از حسابرسی داخلی یکی از روشهای شناسایی اختلافات می باشد.

همچنین مواردی وجود دارد که اکچوئر شرکت بیمه، از بیمه گذاران آن شرکت نیز بوده و در تلاش برای تبدیل تقسیم سهام و تبدیل شرکت به شرکتی با سهامداران قانونی^۱ می باشد. بنابراین، ممکن است بدون توجه به عواقب مثبت یا منفی مشاوره خود، به مدیریت شرکت پیشنهاد این تبدیل را ارائه دهد.

1- demutualization

با توجه به مطالب فوق، نهاد ناظر نقش کلیدی در نظارت فعالیت اکچوئرها به خصوص زمانی که آنها از کارمندان شرکت نیز باشند، دارد. نهاد ناظر می بایست به صورت مستمر بر فعالیت و نحوه ارزیابی اکچوئر کنترل و نظارت داشته باشد.

نتیجه ۱۰:

در صورت استفاده از سیستم اکچوئری، لازم است تا مواردی را برای جلوگیری از بروز اختلافات مد نظر قرار داد. بهتر است شخص اکچوئر همزمان با انجام این وظیفه، نقش مدیریت شرکت را بر عهده نداشته باشد.

برکناری شخص اکچوئر از وظیفه خود

ممکن است شرایطی به وجود آیند که برکناری اکچوئر ضروری باشد. این شرایط زمانی به وجود می آیند که اکچوئر در انجام صحیح مسئولیتهای خود کوتاهی نموده یا از لحاظ قانونی معیارهای موجود را لحاظ نکرده یا باعث بروز اختلافاتی در شرکت شده باشد. مشاوره های نامناسب و غلط، در صورتیکه از طرف هیئت مدیره پذیرفته شوند می توانند باعث بی ثباتی مالی در شرکت شده و منافع بیمه گذاران را به خطر اندازد. برخی نهادهای ناظر قدرت و توانایی برکناری اکچوئر را به صورت مستقیم در اختیار دارند و برخی دیگر این کار را از طریق شرکتهای بیمه انجام می دهند.

در تمامی کشورها، هیئت مدیره شرکت بیمه می تواند اکچوئر را برکنار نماید و در بعضی موارد این اختیار به مدیریت ارشد نیز داده می شود. در صورت برکناری اکچوئر، دلائل آن می بایست به اطلاع نهاد ناظر برسد. در صورت تلاش شرکت بیمه در بی اثر ساختن نقش اکچوئر، نهاد ناظر می تواند اقداماتی را علیه این تلاشها انجام دهد. در صورت برکناری اکچوئر، اکچوئر جدید می بایست با فرد قبلی ارتباط برقرار کرده و دلایل برکناری وی را جویا شود.

نتیجه ۱۱:

در صورت استفاده از سیستم اکچوئری، لازم است تا راههایی برای برکناری شخص اکچوئر توسط شرکت بیمه یا نهاد ناظر در دست باشد. اکچوئر در صورت عدم انجام وظایف خود برکنار می شود. در صورت برکناری اکچوئر از طرف شرکت بیمه، مراتب می بایست سریعاً به اطلاع نهاد ناظر رسیده و دلایل آن اعلام شود.

انجمن های حرفه ای

انجمن های حرفه ای اکچوئری، نقش مهمی را در افزایش مسئولیتهای سیستم اکچوئری ایفا می کنند. انجمن های اکچوئری می بایست به صورت اصولی و حرفه ای سازماندهی شوند تا به معیارهای نهاد ناظر در پذیرش اکچوئر نزدیک شوند. این انجمن ها می بایست بر اساس استانداردهای آموزشی، به تربیت اکچوئر

پرداخته و تجارب حرفه ای را به آنها انتقال دهند. انجمن های حرفه ای اکچوئری می توانند وظایف تکمیلی زیر را نیز بر عهده بگیرند:

- منابع و تجارب اکچوئری را تهیه کرده و در اختیار افراد قرار دهند تا اطلاعات اکچوئرها افزایش یافته و فرضیات آنها در مورد ارزیابی تبصره های فنی بیشتر به واقعیت نزدیک باشد؛
- تحقیقاتی را در زمینه موارد مالی شرکتهای بیمه انجام دهد؛
- در توسعه و بهبود وضعیت استانداردهای مربوط به بیمه و اکچوئری که باعث افزایش مهارت اکچوئرها می شود، مشارکت نماید؛
- نظامی را برای بررسی همزمان عملکرد اکچوئر تدوین نماید (بررسی همزمان عملکرد اکچوئر توسط اکچوئر ارشد به منظور اطمینان در پیروی از استانداردهای موجود صورت می گیرد)؛
- بر رعایت رفتار و اخلاق حرفه ای اعضا که باعث افزایش صداقت و رفتارهای حرفه ای می شود، تاکید نماید؛
- برای هر یک از اعضا امکانات مناسب را فراهم نموده و به آنها در کسب تاییدیه از جانب نهاد ناظر، کمک نماید؛
- فرصتهای توسعه حرفه های را برای اعضا خود ایجاد کند؛
- نظامی را برای دریافت شکایات ایجاد کرده و بدین ترتیب اقدامات لازم را برای برطرف نمودن موضوع انجام دهد.

نتیجه ۱۲:

مدل نظارتی که باعث پذیرش اکچوئرها می شود، می بایست استانداردهای عملی، تعهدات و اخلاق حرفه ای را نیز در بر داشته باشد.

تمامی کشورهای استفاده کننده از سیستم اکچوئری، دارای انجمن های حرفه ای اکچوئری می باشند. برخی از این انجمن ها سوالات امتحانی خود را طرح ریزی می نمایند. اکثر انجمن ها اعضا خود را مجاب می کنند تا از استانداردهای مربوط به اخلاق حرفه تبعیت نمایند. در بعضی موارد، نهاد ناظر قدرت اعلام شکایت علیه اکچوئرها را به انجمن ها در اختیار ندارد. بهتر است نهاد ناظر اختیار ارائه شکایت رسمی یا غیر رسمی را به انجمن ها، بدون بروز پیامدهای قانونی در اختیار داشته باشد.

انجمن ها برای تنظیم قوانین و استانداردهای خود با نهادهای ناظر ارتباط برقرار کرده و از مشورت آنها استفاده می کنند. در برخی موارد این مشورتها شامل همکاری نهادهای ناظر با انجمن و فعالیت آنها به عنوان بخشی از آن می باشد.

برای تعیین استانداردها کسب راهنمایی از نهاد ناظر مفید می باشد. میزان توسعه استانداردها و تعیین میزان تاثیر و کاربردی بودن آنها و نیز تاثیر استانداردهای مربوط به اخلاق حرفه ای در نهادهای ناظر مشخص می شوند. نهاد ناظر نقش ارزیابی استانداردها را بر عهده دارد. روشهایی برای دسترسی به این نقش وجود دارد که شامل موارد زیر است:

- وجود منابع کافی در مورد اکچوئری که در نهاد ناظر برای بررسی سیستم اکچوئری در دسترس باشد؛
- حفظ ارتباط نزدیک با اکچوئرهای متخصص و حرفه ای؛
- ایجاد دستورالعملهای مربوط به فعالیتهای اکچوئری؛
- درخواست از اکچوئرهای ارشد در نظارت همزمان فعالیتهای اکچوئرها؛
- توانایی در استخدام اکچوئرهای مستقل به منظور ارزیابی عملکرد اکچوئرهای شرکتهای بیمه؛
- توانایی در ارائه شکایت به انجمن های حرفه ای علیه اکچوئرها به دلیل عدم رعایت استانداردهای اکچوئری از جانب آنها؛
- توانایی در جایگزینی اکچوئرها

در زمانی که نقش رسمی نهاد ناظر وجود داشته ولی اکچوئرها موارد فوق را انجام ندهند، لازم است تا نهاد ناظر اقدامات جانبی را برای برآورده ساختن موارد مذکور انجام دهد.

نتیجه ۱۳:

ماهیت انجمن های حرفه ای می بایست به گونه ای باشد که تاثیر نهاد ناظر را بر اکچوئرها بیشتر گرداند. همچنین انجمن های مذکور می بایست به تبادل نظر با نهادهای ناظر بپردازند تا جنبه های فنی نقش اکچوئری افزایش یابد.

۴. نقش مشخص اکچوئری

شرایط ارائه مشاوره به شرکتهای بیمه

شرایط ارائه مشاوره به شرکتهای بیمه در کشورهای مختلف، متفاوت است. بعلاوه، تفاوتهای بسیاری در نحوه همکاری اکچوئرها با یکدیگر و دسترسی به اطلاعات و مطالعات مربوط به علم اکچوئری وجود دارند. این شرایط توسط نهادهای ناظر و مراجع قانونی تعیین می شوند.

در تمامی کشورهایی که از سیستم اکچوئری در بیمه های عمر خود استفاده می کنند، شرایطی برای ارائه مشاوره وجود دارد.

در بیمه های عمر، شرایط ارائه مشاوره بسیار متنوع است. به عنوان مثال، در برخی کشورها از اکچوئرها انتظار می رود که در مورد مسائلی نظیر تعیین میزان حق بیمه، شرایط و مفاد قراردادهای بیمه ای، روشهای ارزیابی ریسک، کفایت الزامات بیمه اتکایی، سیاستهای سرمایه گذاری، تعیین میزان تقسیم منافع، میزان سود پرداختی به بیمه گذاران، به ارائه مشاوره بپردازند. انتقال سود، یا بازگشت سرمایه به سهامداران نیز می تواند بخشی از فعالیتهای اکچوئرها باشد. در بسیاری از موارد، مشاوره ها به صورت رسمی و کتبی می باشد. در بیشتر کشورها، برای ارائه مشاوره در بیمه های غیر عمر، لازم است تا اکچوئر الزاماتی را رعایت نماید. نوع ارائه مشاوره در کشورهای مختلف متفاوت می باشد؛ به عنوان مثال برخی کشورها از اکچوئرها در زمینه میزان حق بیمه، روشهای ارزیابی ریسک، کفایت شرایط بیمه اتکایی، کنترل ریسک یاری می جویند. در برخی کشورها، اکچوئرها به آزمایش و تهیه نتایج مربوط به تاثیرات بالقوه بر شرایط مالی حاضر و آتی شرکت بیمه می پردازند و آنها را طی گزارشی به مدیریت، هیئت مدیره و نهاد ناظر ارائه می دهند. لازم است تا اکچوئرها در مواقع لازم به اعضاء هیئت مدیره به صورت مستقیم دسترسی داشته باشند. همچنین می توان از اکچوئرها در دریافت مشاوره در زمینه مدیریت ریسک پدید آمده و مسائل خاص حسابرسی یاری جست.

نتیجه ۱۴:

در زمانیکه از سیستم اکچوئری استفاده می شود، لازم است تا حوزه فعالیت و زمینه مشاوره های اکچوئر در شرکت بیمه مشخص گردد. اکچوئر می بایست در زمینه تبصره های فنی به ارائه مشاوره بپردازد. سطوح حق بیمه، کفایت مدیریت ریسک، اقدامات بیمه اتکایی، سیاستهای سرمایه گذاری، نتیجه گیریهای آماری، آزمایش موارد پر تنش و تاثیر آن بر شرایط حاضر و آتی مالی شرکت بیمه، از جمله مواردی است که اکچوئر در آنها به ارائه مشاوره می پردازد.

شرایط تهیه گزارش های کتبی

با توجه به تنوع فعالیتهای اکچوئر، گزارشهای ارائه شده توسط وی نیز متنوع می باشد. تهیه گزارش می بایست با حفظ شفافیت و مسئولیت پذیری توأم باشد. فرضیات، روشها و پیشنهادات می توانند به دقت بازبینی شده و حتی در مورد آنها سوالاتی مطرح شوند. این عمل قدرت تصمیم گیری اعضای هیئت مدیره را افزایش داده و نهاد ناظر را نسبت به رعایت استانداردها و ضوابط مطمئن می سازد. در اکثر کشورهایی که از سیستم اکچوئری در بیمه های عمر استفاده می کنند، اکچوئر می بایست گزارشی را به صورت کتبی به نهاد ناظر ارسال دارد؛ این گزارش مربوط به تبصره های فنی و تقسیم منافع و سود به بیمه گذاران عمر می باشد.

در برخی کشورها از اکچوئر انتظار می رود تا گزارشی در خصوص تاثیر شرایط بر وضعیت حاضر و آتی مالی شرکت بیمه ارائه دهد. این گزارش به شرکت بیمه ارائه شده و رونوشتی از آن برای نهاد ناظر ارسال می گردد. نهاد ناظر می تواند تمام یا قسمتی از گزارش اکچوئر را قبول نکرده یا رد نماید.

بعضی کشورها، به گزارشی مبنی بر تعیین میزان حق بیمه که توسط نهاد ناظر به تایید رسیده است، نیاز دارند. در برخی کشورها شرایطی برای تائید گزارش اکچوئر وجود دارد و در سایر کشورها نیازی به حفظ شرایط خاص برای تائید گزارش نیست. با این وجود، مشاوره های اکچوئر می توانند از جانب نهاد ناظر رد شوند. توانایی رد گزارش از جانب نهاد ناظر، باعث استفاده نهاد ناظر از ابزار نظارتی دیگری در مسائل مربوط به اکچوئری می باشد.

اکچوئری در بیمه های غیر عمر، مستلزم ارسال گزارش کتبی در مورد تهیه تبصره های فنی به نهاد ناظر می باشد.

نتیجه ۱۵:

در زمانیکه از سیستم اکچوئری استفاده می شود، لازم است تا شرایط تهیه گزارش کتبی در خصوص تهیه تبصره های فنی وجود داشته باشد؛ این گزارش می بایست به شرکت بیمه و نهاد ناظر ارسال شود. همچنین در خصوص موارد دیگر نیز اکچوئر می تواند به تهیه و ارائه گزارش بپردازد.

نتیجه ۱۶:

نهاد ناظر می تواند در خصوص گزارشهای ارسالی اکچوئر به صورت مستقل عمل کرده و به اختیار خود آنها را رد یا قبول نماید.

معرفی افراد خاطی

در برخی کشورها، اکچوئرها به منظور جلوگیری از نقض مقررات بیمه ای و رعایت شرایط تعیین شده از سوی نهاد ناظر و نیز حفظ منافع بیمه گذاران و حمایت از آنها، توانایی معرفی افراد خاطی را به نهاد ناظر در اختیار دارد. در سایر کشورها، اکچوئر ملزم به ارائه گزارش در خصوص تخلف از شرایط و مقررات بیمه ای شرکت بیمه، ابتدا به هیئت مدیره شرکت و سپس به نهاد ناظر می باشد. انجام این امر باعث اطمینان بیشتر نهاد ناظر به سیستم اکچوئری می باشد.

در بعضی از کشورها، اکچوئرها در مقابل دادخواهی ها تحت حمایت قانونی قرار می گیرند. این امر باعث ایجاد اطمینان و جلوگیری در بروز ترس در اکچوئرها هنگام معرفی افراد خاطی به نهاد ناظر می شود.

به منظور اجرای فعالیتهای اکچوئری در زمینه معرفی افراد خلاقانه، شرکتهای بیمه می بایست تمامی اطلاعات لازم را در اختیار آنها قرار دهند.

نتیجه ۱۷:

در زمانیکه از سیستم اکچوئری استفاده می شود، لازم است تا وظیفه معرفی افراد خاطی نیز بر عهده اکچوئرها قرار گیرد. انجام این وظیفه باعث افزایش اطمینان نهاد ناظر و نیز افزایش ارتباط بین اکچوئرها و نهاد ناظر می شود. اکچوئرها می بایست برای انجام وظیفه مذکور، تحت حمایت قانونی قرار گیرند.

توسعه در آینده

استفاده از سیستم اکچوئری در بیمه های عمر نسبت به بیمه های غیر عمر متداول تر می باشد. با این وجود، امروزه شرکتهای بیمه، به استفاده از این سیستم در بیمه های غیر عمر علاقه بیشتری نشان می دهند. به همین منظور لازم است تا در توسعه حرفه ای این سیستم تلاش کرده و به کسب تجارب در این خصوص پردازیم.

توسعه حوزه فعالیت اکچوئری و حسابرسی شامل توسعه مدلهای ارزیابی ریسک، باعث تاثیرگذاری مثبت در عملکرد نهادهای ناظر بیمه ای و حسابرسان می شود. علاوه بر این لازم است تا مهارت، دانش و تجارب افراد را افزایش دهیم تا شرایط و مقررات نظارتی به درستی اجرا شوند.

در هر کشور جنبه های مختلفی در بازارهای بیمه و مسائل اکچوئری مربوط به آن وجود دارند؛ تبادل بین المللی افکار و اطلاعات در این خصوص بسیار با ارزش بوده و باعث توسعه مسائل مربوط به بازارهای بیمه می شود. علاوه بر این، مسائل مربوط به سیستم نظارتی توسعه یافته و تبصره ها و مقررات بیمه ای به صورت هماهنگ و بین المللی تبدیل خواهند شد.